

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 60/27

mun. Chișinău

08 mai 2024

Inspector de Integritate superior al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Iulia BOICU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Igor Romaniuc, primar al sat. Trifăuți, r-l Soroca, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La 23.02.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare- ANI) a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/286, referitor la pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Igor Romaniuc, primar al sat. Trifăuți, r-l Soroca.

În aceeași zi, în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, cod atribuit – 202402290004.

Potrivit sesizării, *dl Igor Romaniuc, în calitate sa de primar al sat. Trifăuți, r-l Soroca, a încheiat cu SRL „Romanil-Sor” (IDNO 1023607006320), în persoana administratorului XXXXX, fiica-persoană apropiată, contractul de achiziționare a produselor alimentare nr. 9 din 29.01.2024, fără declararea în modul stabilit a conflictelor de interese în care s-a aflat.*

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Urmare a validării datelor prin sistemul *SIA E-Integritate*, s-a determinat că dl Igor Romaniuc IDNP- XXXXX, primar al sat. Trifăuți, r-l Soroca, deține calitatea de subiect al declarării, prin prisma art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*in continuare Legea nr. 133/2016*).

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este persoană cu funcție de demnitate publică. Regimul general al funcției de demnitate publică, statutul juridic al persoanei care ocupă această funcție, precum și alte raporturi ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică, sunt aspecte statuate de către legiuitor în Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, nr. 199/2010, coroborate de prevederile Legii privind administrația publică locală, nr. 436/2006 și cele ale Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Conform art. 37, alin. (4) din Legea nr. 132/2016, prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35, și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform informațiilor conținute în Registrul de stat al populației, dl Igor Romaniuc și dna XXXXX, se află în relație de rudenie și anume cea de tată-fiică.

La 22.03.2024, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănueli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal nr. 56/27, în privința dlui Igor Romaniuc, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-27/3468 din 25.03.2024, recepționată prin avizul de recepție nr. DS8011443178AS, dl Igor Romaniuc a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a), b), c) și d), art. 33, alin. (6) și art. 37, alin. (4) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate Primăriei s. Trifăuți, r-l Soroca (solicitarea nr. 04-27/3467 din 25.03.2024 informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin răspunsul Primăriei s. Trifăuți, r-l Soroca, înregistrat în cancelaria ANI cu nr. 5151 din 08.04.2024, au fost remise următoarele documente relevante speței examinate:

1. *Contractul de arendă achiziției a produselor alimentare nr. 9 din 29.01.2024;*
2. *Dispoziția nr/ 17 din 28.02.2024 a primarului cu privire la delegarea responsabilităților de semnare a facturilor fiscale ce țin de activitatea primăriei cu SRL „Romanil-sor”;*
3. *Copia dresării la ANI cu privire la soluționarea conflictului de interese.*

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-27/4005 din 09.04.2024, dlui Igor Romaniuc, i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere asupra obiectului controlului inițiat în privința sa.

Astfel că, prin scrisoarea nr. 5898 din 18.04.2024 pe marginea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese prezentată de către subiectul controlului, ultimul a menționat că: „*în persoana primarului, dl Igor Romaniuc, a încheiat și semnat contractul nr. 9 din 29.01.2024 ”Privind achiziția produselor alimentare” cu SRL „Romanil-Sor”, a cărui administrator este dna XXXXX (fiica). Din motive de neștiință nu a fost declarat pînă la semnarea contractului sus menționat, dar abia la data de 30.01.2024, după semnarea contractului.*

În ordinea obiectului supus examinării, se denotă că, prin declarația privind conflictul de interese semnată de primarul sat. Trifăuți, r-l Soroca, dl Igor Romaniuc la 30.01.2024, înregistrată în cadrul ANI cu nr. 1406 din 31.01.2024, acesta informează ANI despre semnarea la 29.01.2024 a contractului nr. 9 din 29.01.2024 ”privind achiziția produselor alimentare” cu SRL „Romanil-Sor” a cărui administrator este dna XXXXX (fiica).

Aprecierea inspectorului de integritate.

Potrivit art. 31 din Legea integrității, nr. 82 din 25.05.2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 6 lit. b) și c) din Legea nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, cât și constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași Lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Imperativitatea respectării întocmai a regimului juridic al conflictului de interese este prevăzută și la art. 11, alin. (2) al Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, nr. 199/2010.

Principiile de evitare a conflictelor de interese și categoriile conflictelor de interese precum și modul de declarare și soluționare a acestora sunt aspecte reglementate la art. 11-14 al Legii nr. 133/2016.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016:

conflictul de interese - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

interesul personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Art. 12 alin. (3) din legea citată supra, stipulează: conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

La caz, art. 12 alin. (4) și (7) din Legea nr. 133/2016 îl obliga pe dl Igor Romaniuc să informeze imediat ANI, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se afla și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la

luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Subsecvent, art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Fiind reținute circumstanțele cauzei, cumulativ cu materialul probator acumulat, s-a determinat cu certitudine că la 29.01.2024 între SRL „Romanil-Sor” în persoana administratorului dna XXXXX și primăria sat. Trifăuți, r-l Soroca, reprezentată de primarul Igor Romaniuc a fost încheiat contractul nr. 9 din 29.01.2024 ”privind achiziția produselor alimentare” semnatarii fiind înrudiți prin sânge, fiică – tata , persoane apropiate în sensul art. 3 al Legii nr. 133/2016.

Astfel, în contextul celor determinate precum și reieșind din prevederile sus-citate, se subliniază că conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să încheie direct un act juridic, la caz contractul nr. 9 din 29.01.2024, în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016 dl Igor Romaniuc, exercitând mandatul de primar al sat. Trifăuți, r-nul Soroca era obligat să informeze ANI imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre situația de conflict de interese real în care se află și să nu încheie direct actul juridic sus-indicat în exercitarea funcției, până la soluționarea conflictului de interese.

Astfel, informarea de către subiectul declarării a ANI despre apariția conflictului de interese real în care se afla urma a fi făcută până la încheierea directă a actului juridic – nr. 9 din 29.01.2024, cu SRL „Romanil-Sor” în persoana administratorului dna XXXXX, persoană apropiată.

În partea ce ține de poziția subiectului declarării expusă în explicație/punctul de vedere potrivit căreia, *din motive de neștiință conflictul de interese real a fost declarat la ANI la data de 30.01.2024, după semnarea contractului nr. 9 din 29.01.2024, cu SRL „Romanil-Sor” în persoana directorului dna XXXXX (fiica)*, inspectorul de integritate subliniază că, atunci când subiectul controlului s-a aflat în situația de a încheia direct actul juridic – contractul nr. 9 din 29.01.2024 de achiziția produselor alimentare, aceasta nu a manifestat vreo intenție de a soluționa situația de conflict în care se afla anterior încheierii contractului indicat, or, normele legale instituite de legiuitor care reglementează conduita subiectului declarării în latura conflictului de interese reprezintă norme imperative, de la dispoziția cărora nu se admite nicio derogare, sub sancțiune.

Este important de menționat că, în prezenta speță nu este pus la îndoială faptul că autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. Astfel, este indiscutabilă necesitatea asigurării neîntrerupte a entităților beneficiare din teritoriul administrat cu produsele care fac obiectul contractului sus-indicat, însă, în cazul de referință, primarul sat. Trifăuți, r-nul Soroca, dl Igor Romaniuc, conștientizând asupra situației dat fiind legătura de

rudenie cu conducătorul SRL „Romanil-Sor, anterior semnării contractului de achiziționare a produselor alimentare nr. 9 urma să informeze în modul stabilit ANI despre situația de conflict de interese real în care se afla, ANI la rândul său urmând să soluționeze conflictul de interese real, prin oferirea subiectului declarării a unei soluții, în temeiul art. 14 alin. (8) din Legea nr. 133/2016.

De menționat, că potrivit informației disponibile din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de ANI dl Igor Romaniuc, primarul sat. Trifăuți, r-nul Soroca, nu a declarat la ANI conflicte de interese reale apărute în exercitarea mandatului de primar pînă la data semnării contractului supra menționat.

Consecvent, prevederile art. 10, alin. (1) al Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, expres stipulează că, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor și să contribuie prin exemplul personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

Subsecvent, inspectorul de integritate menționează faptul că normele legale care reglementează comportamentul subiectului în materie de conflicte de interese reprezintă în sine norme imperative sau categorice adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Or, prin instituirea acestora legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Exercitarea atribuțiilor de serviciu în situație de conflict de interese nu reprezintă altceva decât un act conex actelor de corupție, fapt stipulat expres în conținutul art. 45, alin. (2), lit.a) a Legii integrității, nr. 82/2017.

Mai mult, conform rigorilor legii precitate, în calitate de conducător al unei entități publice (primărie), dl Igor Romaniuc avea obligația să se impună prin exemplul propriu în partea respectării interesului public și neadmiterii incidentelor de integritate în exercitarea mandatului de primar.

Studiind materialele dosarului de control și prevederile legale ce guvernează speța, **inspectorul de integritate concluzionează** că dl Igor Romaniuc, primarul sat. Trifăuți, r-nul Soroca, nu a declarat conflictul de interese, încheind contractul nr.9 din 29.01.2024, cu SRL „Romanil-Sor” în persoana directorului dna XXXXX (fiica), prin ce a încălcat dispozițiile art. 12 alin. (4)-(7) și art. 14 alin. (3)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de încheiere a actelor juridice, nu a declarat în scris conflictul de interese real în care s-a aflat și a admis consumarea acestuia.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași *Legi*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de

demnitate publică. Alin. (4) lit. b) al aceluiași art. prevede că, din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea se adresează în instanța de judecată pentru declararea nulității actului administrativ, a actului juridic sau a deciziei luate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictele de interese, incompatibilitățile restricțiile și limitările, dacă anularea acestora nu aduce daune interesului public.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dl Igor Romaniuc, nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunile cărora au mai constituit anterior obiect al procedurilor de control, nu au fost stabilite și alte acte juridice încheiate cu persoane apropiate cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese. Din aceste considerente, inspectorul de integritate consideră disproporționată solicitarea revocării mandatului de primar și consideră excesivă aplicarea interdicției de ocupare a funcției publice sau de demnitate publică pe o perioadă de 3 ani.

Totodată, inspectorul de integritate relevă faptele că, subiectul declarării în partea ce ține de nedeclararea conflictelor de interese în care s-a aflat, în contextul încheierii actului juridic nr. 9 din 29.01.2024, conțin elemente constitutive ale contravenției prevăzute de art. 313² alin. (1) și (2) din Codul Contravențional.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12,14,15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Igor Romaniuc, primar al sat. Trifăuți, r-l Soroca, manifestată prin nedeclararea în modul stabilit a conflictului de interese, în conformitate cu art. 12 alin.(5)-(7) din Legea nr.133/2016, fapt prin care a admis consumarea conflictului de interese real, în sensul art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, în circumstanțele de drept și de fapt expuse în partea constatatoare a prezentului act.

2. Se aduce la cunoștința dlui Igor Romaniuc actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate ANI**

Iulia BOICU